

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188

Lietuvos apeliaciniam teismui
Apygardų teismams
Apylinkių teismams
Per LITEKO

2023-06-

Nr. 36P-

Kopija

Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai

el. p. generaline.prokuratura@prokuraturos.lt

Advokatų tarybai

el. p. la@advokatura.lt

Lietuvos kalėjimų tarnybai

el. p. info@kalejimai.lt**DĖL 2023 M. BALANDŽIO 27 D. BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-1925 ĮGYVENDINIMO**

2023 m. balandžio 27 d. priimtas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 141, 156, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 189¹, 190, 192, 195, 196, 197, 199, 199¹, 199², 200, 201, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 212, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 224¹, 246, 248, 253, 255, 256, 267, 267¹, 277, 281 straipsnių ir XXIX skyriaus pavadinimo pakeitimo, Kodekso papildymo 253², 256², 260¹, 266¹, 267², 267³, 276⁴, 282¹ straipsniais ir 186, 298 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas Nr. XIV-1925 (toliau – Įstatymas). Šis Įstatymas įsigaliojo 2023 m. birželio 1 d. Šiais Baudžiamojo kodekso pakeitimas sudaromos prielaidos itin plačiam nuteistųjų ratui lengvinti teisinę padėtį. Lietuvos kalėjimų tarnybos 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis vien laisvės atėmimo vietose tokių asmenų galėtų būti iki 1600 (apytiksliai 38 proc. iš visų 4196 laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų). Be to, minėtas Įstatymas paliečia ir kitus nuteistus asmenis, kurie šiuo metu nėra laisvės atėmimo vietose (minėto Įstatymo projekto rengėjų skaičiavimais, šis Įstatymas paliečia apie 1/10 visų ataskaitiniais metais išnagrinėtų baudžiamųjų bylų, ir tai 2018-2021 m. sudarė net 3 925 baudžiamąsias bylas).

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 362¹ straipsnyje nustatyta bendra įstatymo, panaikinančio veikos nusikalstamumą, švelninančio bausmę arba kitokiu būdu lengvinančio veiką padariusio asmens teisinę padėtį, taikymo tvarka. Pagal BPK 362¹ straipsnio nuostatas tokio pobūdžio įstatymą pagal nuteistojo, jo gynėjo prašymus, prokuroro, bausmės vykdymo institucijos teikimus taiko teismas, nagrinėjęs bylą pirmąja instancija. Tokie klausimai paprastai nagrinėjami rašytinio proceso tvarka, pagal kurią teismas ne vėliau kaip per tris dienas nuo prašymo ar teikimo gavimo teisme dienos šiems asmenims praneša apie gauto prašymo ar teikimo nagrinėjimo laiką ir teisę per keturiolika dienų nuo pranešimo išsiuntimo dienos pateikti atsiliepimą, pareiškimus dėl nušalinimo ir kitus prašymus. Šiame straipsnyje nurodyti klausimai teisme, kai teismo posėdis nerengiamas, turi būti išnagrinėti per septynias dienas nuo atsiliepimų pateikimo termino pabaigos (BPK 362¹ straipsnio 3 dalis). Taigi šiems klausimams spręsti BPK nustatyti trumpi terminai, o kitokių ir specialių aptariamą Įstatymą įgyvendinančių nuostatų dėl jo taikymo ir atitinkamų prašymų bei teikimų nagrinėjimo proceso nėra priimta.

Teisėjų taryba, kaip vykdomoji teismų savivaldos institucija, be kita ko, sprendžianti ir administravimo teismuose klausimus,

- įvertinusi susidariusią išskirtinę padėtį, dėl kurios didelio skaičiaus bylų nagrinėjimas teismuose gali užtrukti nepateisinamai ilgai;

- pripažindama, kad Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija įpareigoja Susitariančiąsias Valstybes organizuoti jų teismines sistemas taip, jog teismai galėtų įvykdyti visus jos reikalavimus, be kita ko, garantuoti Konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą kiekvieno asmens teisę kreiptis į teismą, kuris jo baudžiamojo kaltinimo klausimą (baudžiamąją bylą) išnagrinėtų teisingai ir per įmanomai trumpiausią laiką, taip pat sudaryti asmenims galimybę laikintis konvencinių garantijų (Konvencijos 7 straipsnio) įgyvendinti įstatyme nustatytą teisę į po galutinio nuteisimo priimto švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymą;

- siekdama organizuoti teismų darbą taip, kad būtų užtikrinta asmenų, kurie turi teisę kreiptis su prašymu taikyti įstatymą, panaikinantį veikos nusikalstamumą, švelninantį bausmę arba kitokiu būdu lengvinantį veiką padariusio asmens teisinę padėtį, veiksminga teisminė gynyba, kad tokios teisės įgyvendinimas nesudarytų dirbtinių procedūrinio pobūdžio kliūčių realizuoti savo teises, greitą bylos nagrinėjimą, svarbius teisingumo interesus,

siūlo teismams organizuoti teismų ir teisėjų administracinę veiklą imantis šių organizacinių priemonių:

1. Skirstant ir nagrinėjant bylas pagal BPK 362¹ straipsnį, pirmenybę teikti nuteistųjų, esančių laisvės atėmimo vietose byloms, taip pat byloms, kuriose dėl reikiamų bylos peržiūrėjimo procedūrų trukmės asmuo galėtų būti laikomas įkalintas ilgiau, nei nustatyta pagal švelninantį įstatymą.

2. Kai asmuo nuteistas keliais skirtingų teismų nuosprendžiais, byloje pagal BPK 362¹ straipsnį, atsižvelgiant ir į BPK 229, 347 straipsniuose įtvirtintus principus, spręsti klausimą dėl bylos ar visų su nagrinėjamu asmeniu susijusių bylų perdavimo BPK 229 straipsnio nustatyta tvarka nagrinėti tam pirmosios instancijos teismui, kurio apkaltinamasis nuosprendis pagal Įstatymo nuostatas gali būti peržiūrėtas ir yra įsiteisėjęs bei pradėtas vykdyti vėliausiai. Tais atvejais, kai bent vieną iš nuosprendžių kaip pirmosios instancijos teismas yra priėmęs apygardos teismas, spręsti klausimą dėl bylos perdavimo nagrinėti iš apylinkės teismo apygardos teismui, o jeigu nuosprendžius yra priėmęs daugiau nei vienas apygardos teismas – tam apygardos teismui, kurio apkaltinamasis nuosprendis pagal Įstatymo nuostatas gali būti peržiūrėtas ir yra įsiteisėjęs bei pradėtas vykdyti vėliausiai. Visais atvejais būtina įvertinti, ar bylos perdavimas kitam teismui neprailgins bendros tokių klausimų nagrinėjimo trukmės ir leis užtikrinti teisingumo interesus.

3. Teisme gautus dokumentus ir bylas, nagrinėtinas pagal BPK 362¹ straipsnį, esant pagrindui, perduoti kitam teismui, laikantis pirmiau nurodytų nuostatų.

4. Teismų nutarčių, kuriomis bylos išnagrinėtos pagal BPK 362¹ straipsnį, kopijas el. ryšio priemonėmis perduoti teismams, dėl kurių nuosprendžių vykdymo taip pat buvo sprendžiama atitinkama nutartimi, ir šias nutartis pridėti prie baudžiamosios bylos.

Teisėjų tarybos narys,
atliekantis pirmininko funkcijas

Ramūnas Gadliauskas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL 2023 M. BALANDŽIO 27 D. BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-1925 ĮGYVENDINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-06-06 Nr. 36P-56-(7.1.10. Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramūnas Gadliauskas Teisėjų tarybos sekretorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-06-06 15:45:29 GMT+03:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-06-06 15:45:41 GMT+03:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-06-14 11:11:47 GMT+03:00 - 2023-06-14 11:11:47 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2023-06-06 15:39:30)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2023-06-06 15:39:30
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-